

BUS WORKSHOP “FOSFAAT en BIO-ENERGIE”

Op donderdag 29 juni organiseert de Biomassa Upstream Stuurgroep een workshop over de fosfaatbalans van enkele gangbare plantaardige productiesystemen in de tropen om een inhoudelijke discussie op gang te brengen over de winst- en verliesposten van fosfaat in relatie tot biomassa voor bio-energie met duurzaamheid als invalshoek. De workshop zal worden gehouden van 13.30 tot 17.00 uur in Hotel De Wageningse berg in Wageningen. Aantal deelnemers: max. 40. Graag voor 14 juni aanmelden bij Probos: tel: 0317 466 551; E-mail: Marlide.rooding@probos.net. U krijgt dan een bevestiging en een routebeschrijving toegestuurd.

Wat is de Biomassa Upstream Stuurgroep (BUS)?

De BUS¹ is een netwerkorganisatie die markt- en kennispartijen bij elkaar brengt rond het thema: “Voorziening van biomassa voor “non-food”-toepassingen”. Doel van de BUS is middels verkennende studies (“quick-scans”) vroegtijdig knelpunten in maar ook marktkansen voor de ontwikkeling van duurzame en maatschappelijk verantwoorde biomassaketens te signaleren in het brede veld van upstream biomassa. Daarmee wordt bedoeld de productie, oogst, logistiek, voorbewerking en eventuele tussentijdse opslag van biomassa tot aan de poort van bijv. een energiecentrale of andere conversie-installatie.

Regelmatig worden op de BUS-bijeenkomsten gastsprekers uitgenodigd om een bepaald onderwerp uit te diepen en mee te discussiëren over de technische, economische, sociale en maatschappelijke aspecten van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van upstream biomassa. Daarmee probeert de BUS bij te dragen aan een evenwichtige, op feiten gebaseerde meningsvorming.

Waarom een workshop over fosfaat?

De mineralenhuishouding is een belangrijke factor voor de duurzame productie van biomassa, in het bijzonder wanneer de biomassa afkomstig is uit gebieden waar de beperkte beschikbaarheid van fosfaat mogelijk een probleem kan zijn. Door de verwachte toenemende productie van, en internationale handel in biomassa zal verantwoord omgaan met fosfaat steeds urgenter worden. Fosfaat is wereldwijd immers slechts beperkt voorradig.

Is het reëel te veronderstellen dat Nederland in de komende decennia grote hoeveelheden biomassa uit de Tropen gaat importeren? Hoe zou dat op een duurzame wijze kunnen? Is de (locale) beschikbaarheid van fosfaat dan een factor om serieus rekening mee te houden? In welke gebieden zal dit het eerst gaan knellen? Liggen er procesmatige relaties tussen de fosfaatvoorziening van duurzame productiesystemen, en het voorkómen van concurrentie met de voedselvoorziening, de beschikbaarheid van vers water en het tegengaan van negatieve gevolgen voor de biodiversiteit? Of speelt fosfaat een veel minder cruciale rol dan we denken?

Door middel van drie inleidingen die respectievelijk de plant, de bodem en het productiesysteem centraal stellen, zal de fosfaatproblematiek worden toegelicht en bediscussieerd (zie bijgevoegd programma).

¹ Zie: www.upstream-biomassa.nl

Programma van de BUS workshop over fosfaat en bio-energie

Plaats van de workshop: Hotel “De Wageningse berg”, Generaal Foulkesweg 96, Wageningen.

Datum: donderdag 29 juni, van 13.30 tot 17.00 uur.

- 13.30 – 13.45 Inleiding door dagvoorzitter Dr. T. van Herwijnen en formulering van kritische vragen. Hij zal duidelijk maken waarom er bij deze workshop voor fosfaat is gekozen als invalshoek.
- 13.45 – 14.30 Prof. Dr. K. Giller (Plantaardige productiesystemen, WUR): Welke processen in de plant hebben fosfaat nodig? Hoeveel kg per ha voor een optimale groei? Onder welke omstandigheden is fosfaat beperkt beschikbaar voor de plantengroei, is dat bij afwezigheid van andere stoffen e.g. N of bij zeer lage of hoge regenval, etc.. M.a.w. Prof. Giller zal niet alleen de absolute maar juist ook de relatieve aanbodkant belichten.
- 14.30 – 15.15 Prof.dr. ir. E. Smaling (Duurzame landbouw, ITC Enschede): Fosfaatkringloop: waar blijft het fosfaat? Is het terugbrengen van verbrandingsas een optie om nutriëntenuitputting en daarmee samenhangend bodemdegradatie tegen te gaan? Ook de processen uitspoeling, toename vanuit verwerking en inregening krijgen de aandacht.
- 15.15 – 15.30 *Pauze*
- 15.30 – 16.15 Dr. Ir. A. Haverkort (Agrosysteemkunde, PRI): op grond waarvan vinden beslissingen plaats om extra fosfaat toe te dienen? Wat betekent braakleggen voor de fosfaatvoorziening van productiesystemen in de tropen? Hoe zit de fosfaatkringloop in elkaar bij (grasachtige) cash crops? Zijn LEISA systemen een optie? Hoe kan duurzaamheid worden aangetoond en gegarandeerd?
- 16.15 – 16.45 Discussie, ingeleid door Prof. Dr. S. de Bie
- 16.45 – 17.00 Afronding en conclusies door dagvoorzitter